

Kendelse

afsagt den 21. marts 2017

Sag nr. 17-70-01075

[Klager]

mod

redox.dk

[Klagers repræsentant] har i henhold til fuldmagt fra [Klager] klaget over artiklen ”Den ekstreme ekstremismeforsker” bragt på redox.dk den 14. marts 2016, idet han mener, at § 8, stk. 3, i lov om massemediers informationsdatabaser er overtrådt.

[Klager] har klaget over, at Researchkollektivet Redox har afvist at slette oplysninger om ham i deres offentligt tilgængelige informationsdatabase redox.dk.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

Redox.dk bragte den 14. marts 2016 artiklen ”Den ekstreme ekstremismeforsker”. Af artiklen fremgår følgende:

”Igennem de seneste år har han deltaget som ekspert i ekstremismedebatten i medierne. Samtidig har han selv været aktiv i nynazistiske og højreradikale kredse og senest i den nationalkonservative bevægelse. Han forsøger at stoppe enhver omtale af hans politiske virke.

[Link: ”Pressenævnet har givet [Klager] ret til genmæle”]

De seneste år har [Klager] ved en række lejligheder fungeret som ekspertkilde i medier, der beskrev den yderste højrefløj.

Forskeren har udtalt sig i blandt andet Information, Jyllands-Posten, DR’s kanaler, Kristeligt Dagblad, Radio24syv, TV2 og Berlingske om f.eks. English Defence League, Pegida og Danskernes Parti. Han har desuden forelæst på Folkeuniversitetet i Århus om samme emne.

Men samtidig har han igennem ti år selv været en del af den alleryderste højrefløj herhjemme, noget han har forsøgt at skjule med både hættetrøjer og juridiske trusler. Her er historien om den ekstreme ekstremismeforsker.

“Vor race”

[Klager] startede sine aktiviteter på højrefløjen i den lille gruppe Dansk Hedensk Front, der primært eksisterede på nettet i første halvdel af nullerne. Gruppen var datterorganisation til Allgermanische Heidnische Front, der udsprang af Norsk Udemokratisk Hedensk Front. Den norske gruppe blev kendt i offentligheden, da stifteren Varg Vikernes, blev dømt for mord på en metalmusiker samt brandstiftelse på flere kirker.

[Her er indsat et billede af en række personer, der går på gaden. Tre personer bærer dannebrogssflag. Af billedteksten fremgår følgende:]

10. juni 2006 gennemførte Dansk Front den største højreradikale demonstration i mange år. Lige over 150 danske nynazister og racister samledes i Svendborg. [Klager] ses her yderst til venstre i sort hættetrøje. (Foto: Redox)

Redox kan afsløre [Klager]s aktiviteter på baggrund af internt materiale fra blandt andet det nynazistiske netværk Dansk Front, som han havde berøring med. Heri fortæller [Klager] til et ledende medlem af Dansk Front, at han var med til at starte Dansk Hedensk Front.

På sin hjemmeside beskrev Dansk Hedensk Front blandt andet det politiske udgangspunkt således: “Vi værner om VOR race, andre racers velstand eller undergang interesserer os ikke.” Fremhævnningen af ordet ‘vor’ er Dansk Hedensk Fronts egen.

Den århusianske højborg

Efter Dansk Hedensk Front, der blev nedlagt i midten af nullerne, nærmede [Klager] sig i 2006 i stedet det nynazistiske Dansk Front, der på det tidspunkt var den ubestridt største og stærkeste organisation på den yderste højrefløj. [Klager] forsøgte i flere omgange at blive clearet, den interne betegnelse for organisationens sikkerhedsgodkendelse.

Han dukkede også op, da Dansk Front demonstrerede i Svendborg i både april og juni 2006. Ved den første demonstration var han blot passiv tilskuer, da en stor gruppe venstreradikale havde besat Dansk Fronts mødeplads. Ved juni-demonstrationen, der endte med at være den største samling af danske højreradikale demonstranter siden Anden Verdenskrig, deltog han i manifestationen side om side med voldsdømte hooligans fra White Pride, terrorhyldende Blood & Honour-støtter og medlemmer af nazipartiet DNSB. Han holdt sig under hele demonstrationen i baggrunden og skjulte sig trods den bagende varme i en mørk hættetrøje.

Året efter, i juni 2007, deltog han i Den Danske Forenings grundlovsmøde ved Borum Eshøj lidt udenfor Århus. Her bar han en trøje med livsrunen, også kaldet algiz-runen, der hyppigt bruges i nazistiske kredse. Livsrunen bruges dog også blandt ikke racistiske asetro.

[Her er indsat et billede af ti personer, der står på en græsmark. Af billedteksten fremgår følgende:]

[Klager] (med sort hættetrøje og korslagte arme) ved Den Danske Forenings grundlovmøde udenfor Århus i 2007. Han er flankeret af Den Danske Forenings [Person A] (ternet skjorte) og [Person B] fra Dansk Front (mørkeblå trøje og korslagte arme). (Foto: Redox)

Den svenske forbindelse

Samtidig med at han havde berøring med Dansk Front blev [Klager] en del af den grynende 'identitære' højreradikale bevægelse, der i midten af nullerne voksede sig stærk i Sverige. Med udgangspunkt i forlaget Nordiska Förlaget opbyggede intellektuelle nyfascister og højreradikale en 'parallel' bevægelse i Sverige. På den tid var det nemlig de klassiske nynazister omkring netværket Info14, der dominerede den svenske scene, blandt andet ved hjælp af de store Salem-marcher. Miljøet omkring Nordiska Förlaget var domineret af mere belæste personer, og fik hurtigt succes. Med blog-portalen Motpol og det store debatforum Nordisk.nu skabte de en digital infrastruktur, der i de kommende år kom til at rumme aktiviteter fra alle dele af den skandinaviske højrefløj.

[Klager] var aktiv under brugernavnet 'NordiskFrihed' fra start og havde via forummet kontakt med en lang række personer fra den yderste højrefløj. Det afslører lækket materiale fra forummet. Han havde på grund af sit nære forhold til folkene bag Nordisk.nu rolle som 'supermoderator' på siden.

I 2005 var han med til at starte forlaget Integral Tradition Publishing, der udgav bøger af centrale forfattere fra den 'identitære' strømning. I 2010 blev forlaget indlemmet under Arktos, der er arvtageren til Nordiska Förlaget. Trods navneskiftet står de samme ledende svenske fascister bag. [Klager] sad i Arktos' bestyrelse frem til december 2011.

Forskerexit

[Klager] [kom] i offentlighedens søgelys, da han var en af de forskere, der skulle hjælpe SFI med deres omfattende forsøg på at kortlægge 'ekstremisme' i Danmark. Projektet blev kritiseret fra flere sider, og det samme gjorde [Klager]s involvering. Det endte med, at han trak sig.

SFI har siden da nægtet at udtale sig om involveringen af [Klager].

Sagen blev omtalt af både Modkraft og Projekt Antifa. Begge medier er efterfølgende blevet truet med juridiske repressalier af [Klager], hvis de ikke fjernede historierne.

Fra Hedensk Front til folkefest

Senest Redox' har dokumenteret ekstremismeforskerens tilstedeværelse på den yderste højrefløj var ved Mosbjerg Folkefest i juli 2014. Her deltog han i den nationalkonservative pendant til Folkemødet lidt udenfor Skanderborg.

[Her er indsat et billede af en sort bil, der kører på en landevej. Bilens fører er synlig på billedet. Af billedteksten fremgår følgende:]

[Klager] ankommer til Mosbjerg Folkefest i 2014. (Foto: Redox)

Udover bloggere og kommentatorer fra den nationalkonservative bevægelse deltog også kendte ansigter fra Den Danske Forening, Dansk Front, White Pride og ORG.

Flere kilder på både Aarhus Universitet og andre dele af forskningsverdenen oplyser til Redox, at ved flere lejligheder har været intern uro på Aarhus Universitet, når [Klager]s engagement på den yderste højrefløj har været til diskussion. *[Klager] har ikke ønsket at medvirke i artiklen.*

#antimuslimerne

Igennem de senere år har den nationalkonservative bevægelse omkring blogge som Uriasposten og Snaphanen vokset sig stærk. Følgerskaren bliver større mens bevægelsen vinder legitimitet og opbakning i bredere kredse. Samtidig er den ved at tage skridtet fra nettet til den virkelige verden. Over de næste måneder sætter Redox fokus på den brogede bevægelse, der først og fremmest samles om modstanden mod islam og muslimer.”

Pressenævnets kendelse vedrørende medieansvarsloven

[Klager] klagede i 2016 til Pressenævnet over artiklen ”*Den ekstreme ekstremismeforsker*” efter medieansvarslovens bestemmelser om god presseskik og genmæle.

Ved Pressenævnets kendelse af 24. oktober 2016 i sag 16-70-00984, [Klager] mod redox.dk, udtalte nævnet ikke kritik af Redox, men pålagde Redox at bringe et genmæle. Af punkt ”3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse” fremgår følgende:

”Der er klaget over Redox.dks arkivmateriale og artiklen ”*Den ekstreme ekstremismeforsker*”.

Arkivmateriale

For så vidt angår Redox.dks arkivmateriale har [Klager] anført, at arkivmateriale er i strid med lovgivningen.

Pressenævnet bemærker, at en eventuel klage over spørgsmålet om, hvorvidt redaktionelle informationsdatabaser indeholder materiale i strid med lov om massemediers informationsdatabaser, henhører under Datatilsynet og domstolene. Det forhold behandles derfor ikke af Pressenævnet.

For så vidt angår artiklen ”*Den ekstreme ekstremismeforsker*” har [Klager] klaget over, at han er omtalt, og at han er omtalt som ”*aktiv i nynazistiske og højreradikale kredse og senest i den nationalkonservative bevægelse*” samt mellemrubriken ”*Vor race*”.

Privatlivets fred

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver of-

fentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Pressenævnet finder, at spørgsmålet om, hvorvidt [Klager]s offentlige ytringer som ekspert på området var baseret på klagers ph.d.-studier eller hans egen politiske overbevisning, er af almen interesse. Selvom den offentlige interesse var begrænset på tidspunktet for artiklens offentliggørelse – et år efter klagers seneste offentlige udtalelse – finder Pressenævnet, at hans rolle som forsker fortsat har en sådan almen interesse, at der var grundlag for at bringe en artikel om dette emne.

Korrekt information og forelæggelse

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare. Det følger af punkterne A.1 og A.3.

Parterne har afgivet modstridende oplysninger om, hvorfor [Klager] var til stede i højreradikale begivenheder. Ifølge Redox.dk var klager selv aktiv i de pågældende grupperinger, hvorimod klager har anført, at hans tilstedeværelse skyldtes hans studier og en faglig interesse.

På grund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet, kan nævnet ikke tage stilling til, hvilken forklaring der er den rigtige. Det gælder også for så vidt angår demonstrationen tilbage i 2006. Nævnet finder imidlertid, at udsagnet *”aktiv i nynazistiske og højreradikale kredse og senest i den nationalkonservative bevægelse”* giver indtryk af, at klager selv sympatiserer med nynazistiske og højreradikale synspunkter, hvilket kan være skadeligt, krænkende eller virke agtelsesforringende for [Klager]. Oplysningen har derfor skullet efterprøves i særlig grad inden offentliggørelsen, først og fremmest ved forelæggelse for ham.

Redox oplyste ved sin telefoniske henvendelse til klager forud for offentliggørelsen, at: *”Jeg er ved at skrive en artikel om dig og din rolle som ekspert inden for ekstremisme og radikaliserings og har i den forbindelse nogle spørgsmål til din egen fortid på den yderste højrefløj.”*

På denne baggrund finder Pressenævnet, at klager måtte have været klar over artiklens kritiske vinkel i forhold til ham. Han afslog imidlertid at udtale sig bortset fra, at han oplyste: *”Jeg har ikke haft en rolle som ekspert i flere år nu.”* På denne baggrund udtaler nævnet ikke kritik af redox.dk for ikke at kontrollere oplysningerne yderligere inden offentliggørelse.

Mellemrubrikken ”Vor race”

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel, jf. punkt A.6.

Vedrørende mellemrubrikken *"Vor race"* finder nævnet, at overskriften ikke fremstår som et citat fra [Klager], selvom ordene er i citationstegn. Den øvrige del af afsnittet i artiklen redegør således for, at citatet stammer fra Dansk Hedensk Fronts hjemmeside *"Vi værner om VOR race, andre racers velstand eller undergang interesserer os ikke."* Nævnet udtaler derfor ikke kritik af mellemrubrikken.

Genmæle

Det følger af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at en anmodning om genmæle i medierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et medie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Pressenævnet finder, at oplysningerne om, at [Klager] samtidig med sin rolle som ekspert i medierne, skulle have været *"aktiv i nynazistiske og højreradikale organisationer"*, er en oplysning, der ikke er dokumenteret som utvivlsom rigtigt. Da oplysningen samtidig er egnet til at påføre ham skade af betydning, er han berettiget til at få bragt et genmæle vedrørende udsagnet om, at han skulle være aktiv i nynazistiske kredse.

Pressenævnet pålægger herefter den ansvarshavende redaktør af redox.dk at offentliggøre følgende:

"[Klager] ikke nynazist"

D. 14. marts 2016 publicerede Redox.dk artiklen *"Den Ekstreme Ekstremismeforsker"*. Heri påstås det blandt andet, at jeg skulle have været 'aktiv i nynazistiske kredse' og samtidigt fungeret som forsker.

De i artiklen fremsatte påstande er usande, og min deltagelse i arrangementer på højrefløjen skyldes min stilling som ph.d.-stipendiat ved Aarhus Universitet og forsker i nye højrebevægelser i Europa.

[Klager]

Pressenævnet har pålagt redox.dk at offentliggøre ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på nævnets hjemmeside: pressenaevnet.dk"

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal ske som en selvstændig artikel, der prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten "Pressenævnet har givet [Klager] ret til genmæle" til nævnets kendelse ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har pålagt et genmæle.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes af mediet.”

Genmælet blev bragt den 25. oktober 2016 på redox.dk, og efterfølgende indsatte redox.dk et link til genmælet fra den påklagede artikel.

Efterfølgende korrespondance

[Klagers repræsentant] anmodede den 31. december 2016 på vegne af klager redox.dk om følgende:

”Til Researchkollektivet Redox

Jeg skriver på vegne af [Klager] vedr. artiklen ”Den ekstreme ekstremismeforsker” (herefter ”artiklen”).

Det bemærkes at redox.dk er en offentligt tilgængelig informationsdatabase som defineret i lov om massemediers informationsdatabaser (herefter ”loven”).

Efter lovens § 8, stk. 3, må en offentligt tilgængelig informationsdatabase ikke indeholde oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om disses politiske forhold, når der er forløbet 3 år efter, at den begivenhed, der har givet anledning til optagelserne i databasen fandt sted.

Redox.dk pålægges hermed at slette alle oplysninger (herunder billeder) fra artiklen, som vedrører min klients private forhold, herunder politiske forhold, og som vedrører begivenheder, der fandt sted før 31. december 2014, herunder oplysninger om min klients påståede engagement i Hedensk Front, demonstrationen i 2006, grundlovsmødet i 2007, den påståede aktivitet på et privat forum på nordisk.nu, henvisninger til Integral Tradition Publishing og Arktos (for så vidt disse selskaber beskrives som ledet af fascister eller på anden vis i en privat eller politisk kontekst), omtalen af min klients fratræden fra sin stilling ved SFI, og alle andre forhold, som måtte være private eller politiske.

Efter lovens § 9, stk. 1, nr. 1, skal der efter anmodning slettes oplysninger fra en offentlig tilgængelig informationsdatabase, såfremt disse er urigtige eller vildledende.

Artiklen indeholder oplysninger om min klients deltagelse i Mosbjerg Folkefest. Denne deltagelse beskrives som ”tilstedeværelse på den yderste højrefløj”. Artiklen henviser også til deltagelse fra ”kendte ansigter fra Den Danske Forening, Dansk Front, White Pride og ORG”. Disse ytringer er vildledende, fordi de giver det urigtige indtryk, at min klient er en del af ”den yderste højrefløj” og at han har forbindelse med personer fra de nævnte organisationer.

Redox.dk pålægges hermed at slette disse oplysninger fra artiklen.

Der skrives også, at min klients påståede engagement på ”den yderste højrefløj” har skabt ”intern uro på Aarhus Universitet”. Denne oplysning er urigtig, og redox.dk pålægges hermed at slette oplysningen fra artiklen.

Endelig pålægges redox.dk at fjerne alle oplysninger om min klient, som omtaler overstående.

Loven fastlægger en frist på fire uger for at efterkomme ovenstående anmodninger.”

Redox.dk svarede den 3. januar 2017 følgende:

”Til [Klagers repræsentant]

Vi bekræfter hermed modtagelsen af din skrivelse.

I henhold til lov om massemediers informationsdatabaser § 8 stk. 4, kan vi ikke imødekomme din anmodning om at slette informationerne om din klient, [Klager], da oplysningerne falder ind under hensynet til informationsfriheden.

Lov om massemediers informationsdatabaser § 8 stk. 4 lyder således:

Bestemmelsen i stk. 3 finder dog ikke anvendelse, hvis der består en sådan interesse i, at de pågældende informationer er offentligt tilgængelige, at hensynet til den enkeltes interesse i, at informationerne slettes, findes at burde vige for hensynet til informationsfriheden.

Vi henviser desuden til Pressenævnets afgørelse med sagsnummer: 16-70-00984.

I denne afgørelse skriver nævnet følgende: Selvom den offentlige interesse var begrænset på tidspunktet for artiklens offentliggørelse et år efter klagers seneste offentlige udtalelse finder Pressenævnet, at hans rolle som forsker fortsat har en sådan almen interesse, at der var grundlag for at bringe en artikel om dette emne. Researchkollektivet Redox kan heller ikke imødekomme din anmodning om at slette oplysninger efter lovens § 9, stk. 1, nr. 1. Her vil vi igen henvise til, at Pressenævnet har taget stilling til artiklens indhold i afgørelsen med sagsnummer: 16-70-00984.

I afgørelsen fandt Pressenævnet ikke anledning til at kritisere Researchkollektivet Redox, men gav [Klager] ret til genmæle, som siden er publiceret på redox.dk. Researchkollektivet Redox”

[Klager]s erhvervsforhold

Af Aarhus Universitets hjemmeside fremgik blandt andet følgende ved Pressenævnets opslag den 7. marts 2017 om ph.d.-studerende [Klager]:

”Forskningsområder

[...] Europæiske Nye Højre Ekstremisme Radikale Ideologier Højreekstremisme Islamisme

[...] Traditionalisme Det Europæiske Nye Højre

[...] Eurasianisme Politisk religion Europæiske Nye Højre Identitarisme Politisk og religiøs ekstremisme

[...]

Seneste publikationer

“Rosicrucianism in the Contemporary Period in Denmark” (udgivelsesår 2016)

[...]

Seneste aktiviteter

Højreradikalisme i Europa

[Klager], [Klagers initialer]. (Foredragsholder)

26. nov. 2013

Aktivitet: Tale eller præsentation › Foredrag og mundtlige bidrag

[...]

Seneste presseklip

»Nationalismen bør være der, hvor folk er« (udgivelsesår 21/01/2015)

[...]"

Berlingske.dk bragte den 19. januar 2015 artiklen »*Nationalismen bør være der, hvor folk er*«. Heraf fremgår bl.a. følgende:

"[...]

Højreradikalisme i mainstreamkulturen

Den yderste højrefløj trives på internettet, hvor stærkt nationalistiske og af og til racistiske budskaber ligger frit tilgængeligt, blandt andet i form af højreradikal musik på populære og kommercielle streamingtjenester som Spotify, WiMP og YouTube. Og denne nye tilgængelighed, som internettet åbner for, kan betyde, at vi kommer til at se de ekstreme holdninger som mere almindelige, siger Rikke Peters, forsker i højreekstremisme ved Aarhus Universitet: »Når musikken bliver bredt ud, via for eksempel YouTube, er det med til at signalere en normalisering af højreekstreme holdninger på et kulturelt og offentligt plan. Altså ikke at holdningerne i sig selv bliver mindre ekstreme, men at de kommer til at blive opfattet som mere mainstream, når de er så let tilgængelige på mainstreamtjenester.« Den betragtning er [Klager], forsker i højreradikalisme ved Aarhus Universitet, enig i:

»Før i tiden skulle du finde ud til en eller anden bunker i Greve, og du risikerede nærmest at blive slået ned på vejen derhen. I dag er der åbnet op, folk deltager i debatter om de højreradikale synspunkter på nettet, og der bliver derfor en åben dialog med omverdenen, som vi ikke så tidligere,« siger han.

Ifølge [Klager] er Danskernes Parti et klart eksempel på, hvordan højreradikale bevægelser nærmer sig mainstreamkulturen:

»Danskernes Parti er et tydeligt dansk eksempel på den forandring, der er sket i de højreradikale miljøer over de sidste 20 år. Man har lagt det subkulturelle udtryk fra sig og forsøgt at mainstreame sig selv.«

Sociale medier skaber åbenhed

Der er dog ikke noget, der tyder på, at det er en god idé at censurere yderligtgående bevægelser, bands eller enkeltpersoner på nettet, forklarer Tobias Gemmerli fra DIIS, der er ekspert i online-radikalisering.

»Radikalisering kan beskrives som det, at miljøer lukker sig om sig selv. Og det, sociale medier kan, er jo netop at skabe åbenhed. Når de ekstreme grupper begynder at gå ud med deres budskaber åbent på nettet, støder de på folk, som måske er i randzonen af et tilhørsforhold, som begynder at stille spørgsmålstejn ved nogle ting. Det skaber diskussioner og splid i grupperingerne og kan måske skabe noget moderation og fraktionisering. Problemet opstår så, hvis man lukker for den åbenhed.

Så får fraktionerne, særligt de mere hardcore af dem, anledning til at lukke sig om sig selv. Og dér sker radikaliseringen,« siger han.”

Google-dommen

[Klager] har i sin klage til Pressenævnet henvist til EU-domstolens dom af 13. maj 2014 i sag C-131/12, Google Spain SL og Google Inc. mod Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) og Costeja.

I denne dom tog EU-domstolen stilling til, hvorvidt en spansk afgørelse var i overensstemmelse med ordlyden af et EU's databeskyttelsesdirektiv (Europa-Parlamentet og Rådets direktiv nr. 95/46 af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger). Spørgsmålet var, om søgemaskinen Google skulle efterkomme en pålæg om at slette nogle oplysninger om en spansk mand.

Det spanske databeskyttelsesagentur havde tidligere truffet en afgørelse og pålagt Google at vedtage de nødvendige foranstaltninger med henblik på at fjerne personoplysninger fra det relevante indeks og forhindre fremtidig adgang hertil. Sagen er herefter indbragt for EU-domstolen. EU-domstolen var enig i databeskyttelsesagenturets afgørelse og fandt, at en person under visse betingelser kan få fjernet de links, der fremgår af internetsøgemaskinens søgeresultatliste, når man søger på vedkommendes navn (ofte omtalt som ”retten til at blive glemt”). [Klager] har henvist til præmisserne 66, 76, 77 og 81.

Af dommens præmis 66 fremgår følgende:

”Indledningsvis bemærkes, at det fremgår af artikel 1 i og tiende betragtning til direktiv 95/46, at direktivet har til formål at sikre et højt beskyttelsesniveau af fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, især retten til privatlivets fred, i forbindelse med behandling af personoplysninger (jf. i denne retning dom IPI, EU:C:2013:715, præmis 28).”

Af dommens præmis 76 fremgår følgende:

”Ifølge artikel 14, stk. 1, litra a), indrømmer medlemsstaterne den registrerede ret til i det mindste i de i artikel 7, litra e) og f), omhandlede tilfælde af vægtige legitime grunde, der vedrører den pågældendes særlige situation, til enhver tid at gøre indsigelse mod, at personoplysninger om den pågældende gøres til genstand for behandling, medmindre andet er bestemt i den nationale lovgivning. Den afvejning, der skal foretages inden for rammerne af artikel 14, stk. 1, litra a), gør det således muligt at tage specifikt hensyn til alle omstændighederne i den registreredes konkrete situation. I tilfælde af berettiget indsigelse må den af den registreringsansvarlige iværksatte behandling ikke længere omfatte de pågældende oplysninger.”

Af dommens præmis 77 fremgår følgende:

”Anmodninger i medfør af artikel 12, litra b), og artikel 14, stk. 1, litra a), i direktiv 95/46 kan fremsættes direkte af den registrerede til den registeransvarlige, som dernæst omhyggeligt skal undersøge, om anmodningen er berettiget, og i givet fald ophøre med at behandle de pågældende oplysninger. Når den registeransvarlige ikke tager sådanne anmodninger til følge, kan den registrerede indbringe dette for tilsynsmyndigheden eller for en retsinstans, med henblik på at de foretager de nødvendige undersøgelser og følgelig pålægger den registeransvarlige at træffe specifikke foranstaltninger.”

Af dommens præmis 81 fremgår følgende:

”Selv om rettighederne for den berørte person, der er beskyttet ved disse artikler, ganske vist også generelt vejer tungest i forhold til internetbrugernes interesse, kan denne afvejning dog i særlige tilfælde afhænge af den pågældende oplysnings art, og hvor følsom den er for den berørte persons privatliv, samt offentlighedens interesse i at råde over denne oplysning, hvilket bl.a. kan variere, alt efter hvilken rolle denne person har i det offentlige liv.”

Herudover fremgår følgende af dommens præmis 97:

”Da den berørte person, henset til den pågældendes grundlæggende rettigheder i medfør af chartrets artikel 7 [vedrørende respekt for privatliv og familieliv, *Pressenævnet*] og 8 [vedrørende beskyttelse af personoplysninger, *Pressenævnet*], kan anmode om, at den pågældende oplysning ikke længere stilles til rådighed for den brede offentlighed ved sin inklusion på en sådan resultatliste, bemærkes – således som det bl.a. fremgår af denne doms præmis 81 – at disse rettigheder i princippet går forud for ikke blot søgemaskineudbyderens økonomiske interesse, men også for offentlighedens interesse i at finde nævnte oplysning ved en søgning på denne persons navn. Dette er imidlertid ikke tilfældet, såfremt det af særlige grunde, såsom den rolle, som nævnte person har i det offentlige liv, fremgår, at indgrebet i personens grundlæggende rettigheder er begrundet i offentlighedens vægtige interesse i at have adgang til den pågældende oplysning via inklusionen på resultatlisten.”

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klagers repræsentant] har på vegne af [Klager] anført, at artiklen ”*Den ekstreme ekstremismeforsker*” hovedsagligt beskæftiger sig med begivenheder, der fandt sted mellem ca. 2000 og 2012. Der anmodes om, at Pressenævnet sletter de dele af artiklen, som omhandler begivenheder, der er mindst tre år gamle på basis af såvel dansk ret og EU-retten.

I medfør af § 8, stk. 3, i lov om massemediers informationsdatabaser har personer ret til at få rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion og politiske forhold slettet, når der er forløbet tre år efter, at den begivenhed, der gav anledning til optagelsen i databasen, fandt sted. Undtagelsen hertil er, hvor der består en sådan interesse i, at de pågældende informationer er offentligt tilgængelige, at hensynet til den enkeltes interesse i, at informationerne slettes, findes at burde vige for hensynet til informationsfriheden, jf. stk. 4. Det anføres endvidere, at lov om massemediers informationsdatabaser må fortolkes i overensstemmelse med databeskyttelsesdirektivet (Europa-Parlamentet og Rådets direktiv af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, direktiv 95/46/EF).

[Klager] er for det første uenig i, at der er en sådan interesse i de pågældende oplysninger, at hans interesse i, at de fjernes, må vige for hensynet til informationsfriheden. Udgangspunktet er, at forældede oplysninger skal fjernes, og redox.dk har ikke godtgjort, hvorfor hensynet til informationsfriheden godtgør, at oplysningerne kan beholdes ud over de tre år, som er udgangspunktet efter § 8, stk. 3.

Redox.dks henvisning til Pressenævnets afgørelse om god presseskik kan ikke tillægges nogen vægt, da en afgørelse om god presseskik beskæftiger sig med helt andre forhold end dem, § 8, stk. 4, i lov om massemediers informationsdatabaser giver anledning til. En artikel om forhold, der er tre år gamle, kan således være i overensstemmelse med god presseskik, men en person vil ikke desto mindre som udgangspunkt være berettiget til at få oplysningerne slettet.

For det andet må lov om massemediers informationsdatabaser fortolkes sådan, at tærsklen for, hvornår § 8, stk. 4, finder anvendelse, må være ganske høj, da det kun vil være i yderst sjældne tilfælde, at forhold, som er tre år gamle eller derofter, vil være af sådan offentlig interesse, at individets ret til privatlivets fred må vige for informationsfriheden. Det bemærkes i den forbindelse, at [Klager] ikke er en offentlig kendt person, og det er næsten to år siden, han sidst blev interviewet i medierne.

Endvidere har de i artiklen beskrevne begivenheder ingen relation til hans nuværende karriere som analytiker. Såfremt begivenhederne har nogen offentlig interesse overhovedet, kan de imidlertid ikke siges, at offentligheden har en tilstrækkelig interesse i, hvad [Klager] gjorde eller mente for tre år siden.

For det tredje må der lægges vægt på, at det drejer sig om oplysninger, som er skadelige for [Klager], og som i øvrigt er misledende og taget ud af kontekst. Dette må tages i betragtning, når det overvejes, om den offentlige interesse kan føre til, at oplysningerne ikke skal slettes.

For det fjerde gøres gældende, at Pressenævnet må lægge vægt på EU-domstolens praksis, herunder Google-dommen af 13. maj 2014, hvor der lægges stor vægt på individets ret til privatlivets fred. Klager har henvist til præmisserne 66, 76, 77 og 81.

Ud fra betragtningerne i denne dom har [Klager] krav på at få de omstridte oplysninger fjernet, medmindre særlige hensyn må tillægges større vægt end retten til privatlivets fred. Retten til privatlivets fred kan ikke tilsidesættes, medmindre yderst vægtige hensyn taler for det. Det er ikke godtgjort af Redox, at sådanne vægtige hensyn gør sig gældende i denne sag. For det andet skal det dreje sig om legitime interesser hos internetbrugerne. Det gøres i den forbindelse gældende, at offentligheden ikke har nogen legitim interesse i, hvad [Klager] foretog sig for tre år siden eller derover. Endvidere er oplysningerne i artiklen skadelige for [Klager] og oplysningerne er i øvrigt forældede og irrelevante.

Herudover har [Klager] blandt andet henvist til artikel 9 i direktiv 95/46/EF. Af artikel 9 fremgår følgende:

”Medlemsstaterne fastsætter i forbindelse med behandling af personoplysninger, der udelukkende finder sted i journalistisk øjemed [...], kun fritagelser eller undtagelser fra bestemmelserne i dette kapital og i kapitel IV og VI, for så vidt som de er nødvendige for at forene retten til privatlivets fred med reglerne for ytringsfriheden.”

Klager har henvist til præmis 56 i EU-rettens dom af 16. december 2008 i sag C73/07, Tietosuojavaltuutettu mod Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy, hvor af følgende fremgår:

”For at tage hensyn til den betydning ytringsfriheden har i ethvert demokratisk samfund skal de begreber, som er knyttet hertil, herunder begrebet i journalistisk øjemed, for det første fortolkes vidt. For at opnå en afbalanceret afvejning af de to grundlæggende rettigheder kræver hensynet til beskyttelsen af den grundlæggende ret til privatliv for det andet, at de undtagelser fra og begrænsninger af beskyttelsen af oplysninger, som er fastsat i ovennævnte kapitler i direktivet, skal holdes inden for det strengt nødvendige.”

Ifølge klager bestemte retten, at de ”fritagelser og undtagelser”, der henvises til i artikel 9, skal ”holdes inden for det strengt nødvendige”. Det fremføres imidlertid, at Costeja i Googledommen allerede tilgodeså den legitime offentlige interesse i visse personlige oplysninger, og at artikel 9 derfor ikke fandt anvendelse.

I lyset af ovennævnte betragtninger anføres det sammenfattende, at Pressenævnet bør pålægge Redox at slette de omstridte oplysninger fra artiklen. Det gælder alle oplysninger og billeder, som vedrører [Klager]s private forhold. Der henvises i den forbindelse til henvendelsen til Redox af 31. december 2016. Såfremt kravet om sletning imødekommes, bedes Pressenævnet tillige at pålægge redox.dk at slette alle henvisninger til og kopier af de pågældende oplysninger, herunder Pressenævnets kendelse om artiklen og genmælet af 25. oktober 2016.

2.2 Redox.dks synspunkter

Redox.dk har anført, at der ikke er grundlag for at kræve oplysninger om [Klager] slettet fra artiklen ”Den ekstreme ekstremismeforsker”. Oplysningerne om [Klager] falder således ind

under hensynet til informationsfriheden. Det fremgår endvidere af Pressenævnets kendelse af 24. oktober 2016 i sag 16-70-00984, at [Klager]s rolle som forsker har en sådan almen interesse, at der var grundlag for at bringe en artikel om ham.

Redox.dk anfører videre, at der ikke er grundlag for at slette oplysninger efter § 9, stk. 1, nr. 1, i lov om massemediers informationsdatabaser, fordi Pressenævnet i ovennævnte kendelse har taget stilling til artiklens indhold.

Redox har i øvrigt henvist til Pressenævnets kendelse af 17. marts 2015 i sag 15-70-00757, hvor Pressenævnet fandt, at der ikke var grundlag for at slette en otte år gammel artikel, som indeholdt beskyldninger om, at klager var højrenationalist eller ekstremist.

Redox.dk har endelig anført, at man gerne bringer et interview med [Klager], hvor han forholder sig til oplysningerne i artiklen *"Den ekstreme ekstremismeforsker"*.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Hanne Schmidt, Hans Peter Blicher, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

[Klager] har klaget over, at redox.dk har afvist at slette formodninger om hans private forhold, herunder politiske tilhørsforhold. Ifølge [Klager] er redox.dk i medfør af § 8, stk. 3, i lov om massemediers informationsdatabaser forpligtet til at slette oplysningerne i artiklen *"Den ekstreme ekstremismeforsker"*, da forholdene foregik for tre år siden eller tidligere, og da hensynet til informationsfriheden ikke begrundes, at oplysningerne kan bevares i denne sag.

Lov om massemediers informationsdatabase

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at Researchkollektivet Redox den 25. august 2015 anmeldte hjemmesiden redox.dk til både Pressenævnet og Datatilsynet i medfør af § 6, stk. 1, i lov om massemediers informationsdatabaser som en offentlig tilgængelig informationsdatabase. Sagen behandles derfor efter reglerne i denne lov. Bestemmelsen i § 8 i lov om massemediers informationsdatabaser har følgende ordlyd:

"§ 8. En offentligt tilgængelig informationsdatabase må ikke indeholde informationer, der ikke lovligt kan offentliggøres i et massemedie.

Stk. 2. Informationsdatabasen må ikke indeholde informationer, hvis offentliggørelse ville være i strid med god presseskik.

Stk. 3. Informationer om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion og hudfarve, om politiske, foreningsmæssige, seksuelle og strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold, væsentlige sociale problemer og misbrug af nydelsesmidler og lignende, må ikke opbevares i informationsdatabasen, når der er forløbet 3 år efter, at den begivenhed, der har givet anledning til optagelsen i databasen, fandt sted, eller, hvis et sådant tidspunkt ikke kan fastsættes, 3 år efter, at informationerne er optaget i databasen.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3 finder dog ikke anvendelse, hvis der består en sådan interesse i, at de pågældende informationer er offentligt tilgængelige, at hensynet til den enkeltes interesse i, at informationerne slettes, findes at burde vige for hensynet til informationsfriheden.”

Betænkningen om pressens informationsregistre

Af betænkning nr. 1233/1992 om pressens informationsregistre fremgår det blandt andet, at:

”[side 76 vedr. § 8, stk. 3]

En information om en persons partitilhørsforhold vil således ud fra en generel betragtning være en information om ”rent private forhold”, men angår informationen f.eks. folketings- eller kommunalpolitikere, eller i øvrigt personer, som har været opstillet til offentlige valg, falder den naturligvis uden for bestemmelsen.

[side 77 vedr. § 8, stk. 3]

En information i en informationsdatabase vil dog til stadighed være let tilgængelig, indtil den slettes, og at det kan være teknisk muligt hurtigt at tilvejebringe en dækkende profil af en enkeltperson ud fra spredte, enkeltstående informationer, som ikke hver for sig er af en sådan karakter, at de ikke må findes i informationsdatabasen efter stk. 1, eller af en sådan rent privat karakter, som kan virke skadende eller krænkende, at de skal slettes efter 3 års forløb efter stk. 2. Det forudsættes derfor, at man ved fortolkningen af § 8 ikke alene betragter hver information for sig, men også anlægger en samlet vurdering ud fra de øvrige informationer om den pågældende, som findes i informationsdatabasen.

[side 78 vedr. § 8, stk. 4]

Det er ikke muligt generelt at fastslå, i hvilke tilfælde hensynet til informationsfriheden må anses for så afgørende, at det kan fortrænge enkeltpersoners interesse i at få slettet informationer om deres rent private forhold, som opbevares under sådanne omstændigheder, at det kan virke skadende eller krænkende for dem.

Typisk vil der være tale om informationer vedrørende kendte personer, f. eks. politikere, skuespillere, idrætsstjerner osv., hvor det kan forekomme rimeligt at opbevare oplysninger om f. eks. politiske og strafbare forhold ud over de tre år, bl.a. fordi der fortsat er en nyhedsmæssig interesse knyttet hertil.

Den nærmere udfyldning af reglen må imidlertid ske i praksis.”

Den konkrete sag

[Klager] forsker i højreradikalisme ved Aarhus Universitet og ses senest at være citeret i artiklen ”Nationalismen bør være der, hvor folk er” på berlingske.dk i 2015.

Artiklen ”*Den ekstreme ekstremismeforsker*” indeholder oplysninger om [Klager]s færd og på denne baggrund beskyldes han for selv at være del af den yderste højrefløj, og ikke kun forsker. Artiklen beskriver begivenheder fra 2005 - juli 2014, altså mere end tre år siden for

hovedparten af begivenhederne. De i artiklen offentliggjorte oplysninger om [Klager] bygger på klagers tilstedeværelse til offentligt tilgængelige aktiviteter på den yderste højrefløj, herunder en demonstration i Svendborg i 2006, et møde uden for Århus i 2007 og Mosbjerg Folkefest i juli 2014.

Information om enkeltpersoners politiske forhold er private oplysninger, der efter lov om massemediers informationsdatabaser § 8, stk. 3, som udgangspunkt bør slettes, når der er forløbet tre år fra den begivenhed, der gav anledning til optagelsen i databasen. Pressenævnet finder imidlertid, at spørgsmålet om, hvorvidt klagers offentlige deltagelse i forskellige begivenheder og offentlige ytringer var baseret på klagers studier eller hans egen politiske overbevisning, fortsat er af en sådan interesse, at hensynet til [Klager]s interesse i at få informationerne slettet, må vige for hensynet til informationsfriheden, jf. lovens § 8, stk. 4. Pressenævnet har herved lagt vægt på, at klager efter det oplyste er tilknyttet den offentlige institution Aarhus Universitet som ph.d.-studerende og har udtalt sig offentligt om højrefløjen.

Pressenævnet pålægger herefter ikke Redox.dk at efterkomme [Klager]s anmodning om sletning af oplysninger om ham på redox.dk.